

Zad.1 X ma rozkład jednostajny $U(a, b)$, gdzie $a < b$ są nieznanymi parametrami

Momenty zmiennej losowej X :

$$E(X) = \int_a^b x \cdot \frac{1}{b-a} dx = \frac{b^2 - a^2}{2(b-a)} = \frac{a+b}{2}$$

$$E(X^2) = \int_a^b x^2 \cdot \frac{1}{b-a} dx = \frac{b^3 - a^3}{3(b-a)} = \frac{b^2 + ab + a^2}{3}$$

Momenty z próby: $A_1 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i$, $A_2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i^2$, itd.

Uwaga. $\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i = \bar{X}$.

$$\begin{cases} \frac{a+b}{2} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i \\ \frac{b^2 + ab + a^2}{3} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i^2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a+b = \frac{2}{n} \sum_{i=1}^n X_i \\ (a+b)^2 - ab = \frac{3}{n} \sum_{i=1}^n X_i^2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a = 2\bar{X} - b \\ (2\bar{X})^2 - ab = \frac{3}{n} \sum_{i=1}^n X_i^2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a = 2\bar{X} - b \\ (2\bar{X})^2 - (2\bar{X} - b)b = \frac{3}{n} \sum_{i=1}^n X_i^2 \end{cases}$$

Otrzymujemy równanie kwadratowe

$$(2\bar{X})^2 - (2\bar{X} - b)b - \frac{3}{n} \sum_{i=1}^n X_i^2 = 0$$

$$b^2 - 2\bar{X}b + 4\bar{X}^2 - \frac{3}{n} \sum_{i=1}^n X_i^2 = 0$$

$$\Delta = 4\bar{X}^2 - 4 \left(4\bar{X}^2 - \frac{3}{n} \sum_{i=1}^n X_i^2 \right) = \frac{12}{n} \left(\sum_{i=1}^n X_i^2 - n\bar{X}^2 \right) = 12\tilde{S}^2$$

$$\sqrt{\Delta} = 2\sqrt{3} \cdot \tilde{S}$$

$$\begin{cases} b_1 = \bar{X} - \sqrt{3} \cdot \tilde{S} \\ a_1 = \bar{X} + \sqrt{3} \cdot \tilde{S} \end{cases} \text{ lub } \begin{cases} b_2 = \bar{X} + \sqrt{3} \cdot \tilde{S} \\ a_2 = \bar{X} - \sqrt{3} \cdot \tilde{S} \end{cases}$$

Tutaj $a_1 > b_1$, a tu $a_2 < b_2$.

Uwaga. $EMM(a) = \bar{X} - \sqrt{3} \cdot \tilde{S}$, $EMM(b) = \bar{X} + \sqrt{3} \cdot \tilde{S}$, ale $ENW(a) = \min\{X_1, \dots, X_n\}$,
 $ENW(b) = \max\{X_1, \dots, X_n\}$.

Zad.2 X ma rozkład Poissona $\pi(\lambda)$, $\lambda > 0$. Metoda momentów:

$$E(X) = \sum_{k=0}^{\infty} k \frac{\lambda^k}{k!} e^{-\lambda} = \lambda \left(\sum_{k=1}^{\infty} \frac{\lambda^{k-1}}{(k-1)!} \right) e^{-\lambda} = \lambda e^{\lambda} e^{-\lambda} = \lambda$$

$$A_1 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i$$

$$\lambda = \bar{X}$$

Stąd $EMM(\lambda) = \bar{X}$.

Metoda największej wiarygodności:

$$L(\lambda, \mathbf{x}) = \frac{\lambda^{x_1 + \dots + x_n}}{x_1! \dots x_n!} e^{-n\lambda}$$

$$\ln L(\lambda, \mathbf{x}) = \sum_{i=1}^n x_i \ln(\lambda) - \sum_{i=1}^n x_i! - n\lambda$$

$$\frac{\partial \ln L(\lambda, \mathbf{x})}{\partial \lambda} = \frac{1}{\lambda} \sum_{i=1}^n x_i - n = 0$$

Stąd $ENW(\lambda) = \bar{X}$. Ponadto $ENMW(\lambda) = \bar{X}$ jako nieobciążony estymator średniej w populacji.

Zad.4 X ma rozkład Rayleigha $R(\lambda)$, $\lambda > 0$. Na podstawie zadania 3 wiemy, że $ENW(\lambda) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i^2$.

Ponieważ wartość oczekiwana dla rozkładu Rayleigha wynosi

$$E(X) = \int_0^{\infty} \frac{2}{\lambda} x^2 e^{-\frac{x^2}{\lambda}} dx = \frac{\sqrt{\pi\lambda}}{2},$$

$$E(X^2) = \int_0^{\infty} \frac{2}{\lambda} x^3 e^{-\frac{x^2}{\lambda}} dx = \lambda,$$

stąd wariancja dla rozkładu Rayleigha wynosi $Var(X) = E(X^2) - (E(X))^2 = \lambda \left(\frac{4-\pi}{4} \right)$. Estymatory największej wiarygodności dla funkcji parametru otrzymujemy podstawiając do wzoru funkcji estymator parametru

$$ENW\left(\frac{\sqrt{\pi\lambda}}{2}\right) = \frac{\sqrt{\frac{1}{\pi} \sum_{i=1}^n X_i^2}}{2} = \sqrt{\frac{\pi}{4n} \sum_{i=1}^n X_i^2},$$

$$ENW\left(\lambda \left(\frac{4-\pi}{4}\right)\right) = \left(\frac{4-\pi}{4n}\right) \sum_{i=1}^n X_i^2.$$